

Αλλαγές με κύριο αποδέκτη... το κόμμα

Προτεραιότητα του πρωθυπουργού η «ενοποίηση» της Κ.Ο., ώστε να ψηφιστεί το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Ανασχηματισμό «ενοποιήσης» του ΠΑΣΟΚ, προκειμένου να επιτευχθεί η ψήφιση του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, αλλά και να αποκατασταθεί η συνοχή στην Κοινοβουλευτική Ομάδα και να εκτονωθεί κατά το δυνατόν η κοινωνική ένταση, καθώς τους επόμενους μήνες η κυβέρνηση θα δοκιμαστεί στην προσπάθεια υλοποίησης σειράς επώδυνων αποφάσεων, πραγματοποιήσει χθες ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου.

Βασικό χαρακτηριστικό του ανασχηματισμού είναι η αναβάθμιση του κ. Ευ. Βενιζέλου, ο οποίος τοποθετείται αντιπρόεδρος, αλλά και αναλαμβάνει τα νήια της ελληνικής οικονομίας στην πλέον κρίσιμη καμπή της, αντικαθιστώντας τον κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, που ήταν εμφανές πως είχε κλείσει τον κύκλο του στην πλατεία Συντάγματος. Μάλιστα, πέραν του «ιστορικού συμβιβασμού» με τον άλλοτε εσωκομματικό του αντιπαλο για την ηγεσία, ο κ. Παπανδρέου έκανε ένα ακόμη βήμα για την εκτόνωση του κλίματος στην Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ, καθώς αξιοποίησε στην κυβέρνηση στελέχη που του άσκησαν το αμέσως προηγούμενο διάστημα σκληρή κριτική, όπως οι κ. Π. Κουκουλόπουλος, Παντ. Οικονόμου και Κ. Σπηλιόπουλος.

Με τη χθεσινή του κίνηση, ο κ. Παπανδρέου ευελπιστεί ότι θα περάσει αλώβητος από την κοινοβουλευτική διαδικασία της παροχής ψήφου εμπιστοσύνης στην κυβέρνηση, που θα ολοκληρωθεί την προσεχή Τρίτη. Μάλιστα, κατά το Μα-

ξίμου, η ψήφος εμπιστοσύνης εκ των πραγμάτων θα προσλάβει χαρακτηρισμό έγκρισης του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, παρότι ουδείς εκ των συνεργατών του πρωθυπουργού μπορεί να αποκλείσει μετά βεβαιότητας νέες «εκπλήξεις» από δυσαρεστημένους του χθεσινού ανασχηματισμού.

Παράλληλα, οι αλλαγές που ε-

Ισχυρό πρόσωπο
ο κ. Ευ. Βενιζέλος –
Τα «κλειδιά» των επιλογών του πρωθυπουργού και η δυσφορία των μετακινουμένων.

Σύσταση κυβερνητικής επιτροπής

Η **σύσταση** κυβερνητικής επιτροπής, η οποία ανακοινώθηκε χθες, αποτέλεσε για αρκετούς μήνες την προτροπή αρκετών παλαιών κυβερνητικών στελεχών στον κ. Γ. Παπανδρέου. Ο πρωθυπουργός δεν συμφωνούσε μέχρι πρότινος στην αναγκαιότητά της. Ωστόσο, κρίθηκε ότι χρειάζεται ένα συνεκτικό, κεντρικό επιτελείο με πολιτικά χαρακτηριστικά και θεσμικό ρόλο. Η κυβερνητική επιτροπή θα συγκαλείται τακτικά και θα αντικαταστήσει τις άτυπες συνεδριάσεις του υπουργικού συμβουλίου. Με βάση αυτό τον σχεδιασμό θα καταστούν όχι τόσο αναγκαίες οι εβδομαδιαίες συνεδριάσεις του υπουργικού συμβουλίου, το οποίο θα συγκαλείται όταν χρειάζεται να εγκριθούν νομοσχέδια. Η επιτροπή αυτή θα έχει ακόμη και δυνατότητα λήψης αποφάσεων. Κεντρικό ρόλο θα έχει ο κ. Δ. Ρέππας και θα συμμετέχουν επίσης οι κ. Χ. Καστανίδης, Ευ. Βενιζέλος, Μιχ. Χρυσόχοϊδης, Γ. Παπακωνσταντίνου, Άννα Διαμαντοπούλου, Ιω. Ραγκούσης, Α. Λοβέρδος, Κ. Σκανδαλίδης και Χρ. Παπουτσής. Εκτός του σχήματος μένουν κομβικά πρόσωπα, όπως οι κ. Θ. Πάγκαλος και υψηλόβαθμοι υπουργοί, όπως οι κ. Στ. Λαμπρινίδης και Π. Μπεγλίτης. Ο αποκλεισμός αυτών οφείλεται κυρίως στην αμιγώς πολιτική χροιά που ήθελε να δώσει στο όργανο αυτό ο κ. Παπανδρέου. Σημειώνουν, πάντως, ότι ως αντιπρόεδρος της κυβέρνησης ο κ. Πάγκαλος μπορεί να συμμετέχει.

Β. Ν.

πέφερε ο πρωθυπουργός χαρακτηρισμό:

- Από τη «θυσία» στελεχών της προσωπικής του επιλογής, που είτε προκάλεσαν προβλήματα στην κυβερνητική λειτουργία κυρίως έναντι της τρόικας, όπως οι κ. Λούκα Κατσέλη και Τίνα Μπιρμπίλη, είτε «ερέθισαν» την Κ.Ο., όπως ο κ. Δημ. Δρούτσος με τις τελευταίες του προτάσεις για αλλαγές στο πολιτικό σύστημα και περιορισμό των προνομίων των βουλευτών.
- Από τη συγκρότηση κυβερνητικής επιτροπής. Η πρωτοβουλία του κ. Γ. Παπανδρέου ερμηνεύθηκε και ως αντίβαρο των άλλων κορυφαίων στελεχών στην αναβάθμιση του κ. Ευ. Βενιζέλου.
- Από την αλληλομετάθεση των

περισσότερων κορυφαίων στελεχών κυβερνητικών στελεχών, όπως οι κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, Γ. Ραγκούσης, Δημ. Ρέππας και Χ. Καστανίδης. Πολλοί ερμήνευσαν τη σχετική κίνηση ως «προαγωγή» ή «υποβάθμιση» ορισμένων εξ αυτών. Στην πραγματικότητα, ο πρωθυπουργός εκτιμούσε πως έπρεπε να «ανακατέψει την τράπουλα», καθώς πολλοί εκ των υπουργών του είχαν κλείσει τον κύκλο τους στα χαρτοφυλάκια που κρατούσαν επί 18 μήνες.

• Από την απουσία τεχνοκρατών, παρότι αρχική επιδίωξη του πρωθυπουργού ήταν να εντάξει στο νέο κυβερνητικό σχήμα πρόσωπα ευρύτερης αποδοχής. Η μη συμμετοχή τεχνοκρατών στη νέα κυβέρνηση ήταν εν πολλοίς αποτέλεσμα αρνήσεων στην σχετικές κρούσεις του Μαξίμου.

• Από το πολυάριθμο των μελών του νέου κυβερνητικού σχήματος. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε ένα σαφώς πιο «σφιχτό» κυβερνητικό σχήμα με περίπου 30 υπουργούς και υφυπουργούς. Όμως, είναι προφανές πως μετά την έκρηξη στην Κ.Ο., την περασμένη Πέμπτη, επελέγη να περιοριστούν οι αποπομπές πολλών υφυπουργών, που εκ των πραγμάτων την επομένη θα τοποθετούνταν «απέναντι» στον πρωθυπουργό.

Πάντως, ο ανασχηματισμός προκάλεσε αντιδράσεις, όχι μόνο από τους αποπεμφθέντες υπουργούς, αλλά και από πολλούς εξ όσων μετακινήθηκαν, με δεδομένο ότι άλλοι συνάδελφοί τους, όπως οι κ. Διαμαντοπούλου και Γερουλάνος, διατήρησαν τα ίδια χαρτοφυλάκια.

Η ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Πρωθυπουργός και πρόεδρος της κυβέρνησης
Γιώργος Α. Παπανδρέου

Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης
Θεόδωρος Πάγκαλος

Αντιπρόεδρος και υπουργός Οικονομικών
Ευάγγελος Βενιζέλος

Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Υπουργός: **Δημήτρης Ρέππας**
Υφυπουργός: Ντίνος Ρόβλιας
Υφυπουργός: Παντελής Τζωρτζάκης

Υπουργείο Εσωτερικών
Υπουργός: **Χάρης Καστανίδης**
Υφυπουργός: Πάρις Κουκουλόπουλος

Υπουργείο Οικονομικών
Υπουργός: **Ευάγγελος Βενιζέλος**
Αναπλ. υπουργός: Φίλιππος Σαχινίδης
Αναπλ. υπουργός: Παντελής Οικονόμου

Υπουργείο Εξωτερικών
Υπουργός: **Σταύρος Λαμπρινίδης**
Αναπλ. υπουργός: Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου
Υφυπουργός: Δημήτρης Δόλλης

Υπουργείο Εθνικής Αμυνας
Υπουργός: **Πάνος Μπεγλίτης**
Υφυπουργός: Κώστας Σπηλιόπουλος

Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Υπουργός: **Μιχάλης Χρυσόχοϊδης**
Αναπλ. υπουργός: Χάρης Παμπούκης
Αναπλ. υπουργός: Σωκράτης Ξυνίδης
Υφυπουργός: Θάνος Μωραΐτης

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Υπουργός: **Γιώργος Παπακωνσταντίνου**
Αναπλ. υπουργός: Νίκος Σηφουνάκης
Υφυπουργός: Γιάννης Μανιάτης

Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
Υπουργός: **Άννα Διαμαντοπούλου**
Αναπλ. Υπουργός: Φώφη Γεννηματά
Υφυπουργός: Εύη Χριστοφιλοπούλου

Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
Υπουργός: **Γιάννης Ραγκούσης**
Υφυπουργός: Γιάννης Μαγκριώτης

Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
Υπουργός: **Γιώργος Κουτρουμάνης**
Υφυπουργός: Γιάννης Κουτσούκος

Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Υπουργός: **Ανδρέας Λοβέρδος**
Υφυπουργός: Χρήστος Αβδόνης
Υφυπουργός: Μάρκος Μπόλαρης
Υφυπουργός: Μιχάλης Τιμοσίδης

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Υπουργός: **Κώστας Σκανδαλίδης**
Υφυπουργός: Γιάννης Δριβελέγκας

Υπουργείο Δικαιοσύνης
Υπουργός: **Μιλτιάδης Παπαϊωάννου**
Υφυπουργός: Γιώργος Πεταλωτής

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Υπουργός: **Χρήστος Παπουτσής**
Υφυπουργός: Μανώλης Οθωνας

Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Υπουργός: **Πάυλος Γερουλάνος**
Υφυπουργός: Γιώργος Νικητιάδης

Υπουργός Επικρατείας και κυβερνητικός εκπρόσωπος
Ηλίας Μόσιαλος

ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ

Θεόδωρος Πάγκαλος Αντιπρόεδρος	Μιχάλης Χρυσόχοϊδης Ανάπτυξης	Άννα Διαμαντοπούλου Παιδείας	Ανδρέας Λοβέρδος Υγείας	Κώστας Σκανδαλίδης Αγροτικής Ανάπτυξης	Χρήστος Παπουτσής Πρόστασις του Πολίτη	Πάυλος Γερουλάνος Πολιτισμού	Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου Αναπλ. Εξωτερικών	Φώφη Γεννηματά Αναπλ. Παιδείας	Σωκράτης Ξυνίδης Αναπλ. Ανάπτυξης	Νίκος Σηφουνάκης Αναπλ. Περιβάλλοντος

ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΝΤΑΙ

Ευάγγελος Βενιζέλος από Αμυνας σε αντιπρόεδρος και Οικονομικών	Δημήτρης Ρέππας από Υποδομών σε Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	Χάρης Καστανίδης από Δικαιοσύνης σε Εσωτερικών	Γιώργος Παπακωνσταντίνου από Οικονομικών σε Περιβάλλοντος	Γιάννης Ραγκούσης από Εσωτερικών σε Υποδομών	Πάνος Μπεγλίτης από αναπληρωτής σε υπουργό Εθνικής Αμυνας	Γιώργος Κουτρουμάνης από αναπληρωτής σε υπουργό Εργασίας	Χάρης Παμπούκης από υπουργός Επικρατείας, σε αναπληρωτή Ανάπτυξης	Φίλιππος Σαχινίδης από υφυπουργός σε αναπληρωτή Οικονομικών

ΦΕΥΓΟΥΝ

Δημήτρης Δρούτσος Εξωτερικών	Λούκα Κατσέλη Εργασίας	Τίνα Μπιρμπίλη Περιβάλλοντος	Γιάννης Διαμαντίδης Θαλασσιών Υποθέσεων	Τηλέμαχος Κυθρήρης Πολιτισμού

ΝΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Σταύρος Λαμπρινίδης υπουργός Εξωτερικών	Μιλτιάδης Παπαϊωάννου υπουργός Δικαιοσύνης	Ηλίας Μόσιαλος υπουργός Επικρατείας και κυβερνητικός εκπρόσωπος	Παντελής Οικονόμου αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το ολονύκτιο παρασκήνιο και οι «καραμπόλες»

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ο **πρωθυπουργός** κ. Γ. Παπανδρέου είχε αποφασίσει ήδη από το προηγούμενο Σαββατοκύριακο ότι ανασχηματισμός θα γίνει και μάλιστα γρήγορα. Ωστόσο, οι αλλαγές πάγωσαν, κατ' αρχάς την περασμένη Τετάρτη, λόγω της διαφαινόμενης πιθανότητας για κυβερνητική συνεργασία με τη Ν.Δ. Την Πέμπτη, εμπλοκή δημιουργήθηκε όταν οι παραιτήσεις δύο βουλευτών οδήγησαν στην έκτακτη σύγκληση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η οποία λειτούργησε πυροσβεστικά για το κλίμα. Πολλοί εκτιμούν ότι η προχθεσινή Κ.Ο. ενίσχυσε τα «βενιζελικά» χαρακτηριστικά του ανασχηματισμού.

Τα τηλέφωνα του ανασχηματισμού (περισσότερα εκ των οποίων έκαναν οι κ. Ν. Αθανασάκης και Ρεγίνα Βάρτζελ), που είχαν ξεκινήσει πριν από την Κ.Ο. και τις πρωινές παραιτήσεις, συνεχίστηκαν ακόμη και μετά την ολοκλήρωσή της. Το σχήμα οριστικοποιήθηκε

Πότε οριστικοποιήθηκε το νέο κυβερνητικό σχήμα και οι ενστάσεις του κ. Λουκά Παπαδήμου.

μετά τις 4 χθες τα ξημερώματα, και ορισμένες από τις υπουργικές θέσεις προέκυψαν από «καραμπόλα», ως είθισται.

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα το κυριότερο πόστο, αυτό του υπουργού Οικονομικών. Ο κ. Λ. Παπαδήμος δεχόταν πιέσεις ακόμη και μέχρι χθες αργά το βράδυ. Ορισμένες πηγές αναφέρουν ότι η βασική ένσταση του κ. Παπαδήμου ως την τελευταία στιγμή ήταν ο αυστηρά μονοκομματικός χαρακτήρας της κυβέρνησης. Εκτός κυβερνητικού σχήματος φαίνεται ότι ήταν για αρκετές ώρες ο κ. Θ. Πάγκαλος, καθώς κρίθηκε ότι το νέο σχήμα πιθανώς οδηγήσει ακόμη και σε εκλογές, την επιτυχία των οποίων δεν βοηθούν οι συχνές «εκρήξεις» του αντιπρο-

έδρου της κυβέρνησης. Εκτός σχήματος φάνηκε να είναι για αρκετές ώρες και ο κ. Χ. Παμπούκης, ώσπου βρέθηκε η λύση της μεταφοράς του «φαστ τρακ» και της Ναυτιλίας στο υπουργείο Ανάπτυξης.

Ακόμη ένα θρίλερ το οποίο διήρκεσε έως τα ξημερώματα ήταν εκείνο της τοποθέτησης ή όχι του κ. Χ. Καστανίδη στο υπουργείο Εσωτερικών. Και τούτο, διότι πληροφορίες αναφέρουν πως αρχικά ο κ. Καστανίδης επιφυλάχθηκε να απαντήσει θετικά στην πρώτη προσέγγιση που του έγινε.

Ορισμένες πληροφορίες αναφέρουν ότι και η τύχη του υπουργείου Εξωτερικών κρίθηκε την τελευταία στιγμή. Συζητήθηκε το όνομα του κ. Π. Ευθυμίου, ενώ πρόταση για θέση υφυπουργού έγινε και στην κ. Μαριλένα Κοππά και μάλιστα υπό τον κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, ο οποίος μέχρι και χθες το πρωί αποτειλούσε πιθανό υπουργό Εξωτερικών. Ο κ. Παπακωνσταντίνου μετέβη τελικά στο υπουργείο Περιβάλλοντος, θέτοντας ως όρο να

μην αφαιρεθεί από το χαρτοφυλάκιο η κρίσιμη αρμοδιότητα της ενέργειας. Πηγές αναφέρουν ότι και στην κ. Λούκα Κατσέλη προσφέρθηκε θέση αναπληρωτή υπουργού υπό τον κ. Δ. Ρέππα στο Εσωτερικών με αρμοδιότητα την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Όμως, προ της εμφανούς υποβάθμισης προτίμησε να μείνει εκτός κυβέρνησης.

Το υπουργείο Δικαιοσύνης, έως αργά πιθανολογείτο να αναλάβει ο κ. Μ. Μπόλαρης, ενώ και ο κ. Γ. Πεταλωτής επιθυμούσε να αναλάβει το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο. Ο κ. Τηλ. Κυθρήρης έμεινε εκτός κυβέρνησης από караμπόλα, καθώς ο νέος υπουργός Επικρατείας και κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Ηλ. Μόσιαλος ζήτησε να αναλάβει και τον έλεγχο της ΕΡΤ, όπερ και εγένετο. Από τον χθεσινό, δεύτερο σε 20 μήνες ανασχηματισμό της θητείας του κ. Παπανδρέου προκύπτει επίσης ότι οι μόνοι υπουργοί που δεν έχουν αλλάξει πόστο από τον Οκτώβριο του 2009 είναι οι κ. Άννα Διαμαντοπούλου και Π. Γερουλάνος.

Ο «ιστορικός συμβιβασμός» στο ΠΑΣΟΚ

Από τη ρήξη του 2007 στη συνύπαρξη κορυφής Παπανδρέου - Βενιζέλου

Της ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η επιλογή του πρωθυπουργού κ. Γ. Παπανδρέου να τοποθετήσει στη θέση αντιπροέδρου της κυβέρνησης και να ορίσει υπουργό Οικονομικών τον κ. Ευ. Βενιζέλο σηματοδοτεί την έναρξη μιας νέας περιόδου στις μεταξύ τους σχέσεις. Ενδεχομένως να αποτελεί και την οριστική αποκατάσταση της πολυτάραχης συνύπαρξής τους υπό τη στέγη του ΠΑΣΟΚ, η οποία πέρασε απ' όλα τα

Η αναβάθμιση του νέου υπουργού Οικονομικών κατ' ορισμένους συνδέεται με τα σενάρια της «επόμενης ημέρας» στο ΠΑΣΟΚ.

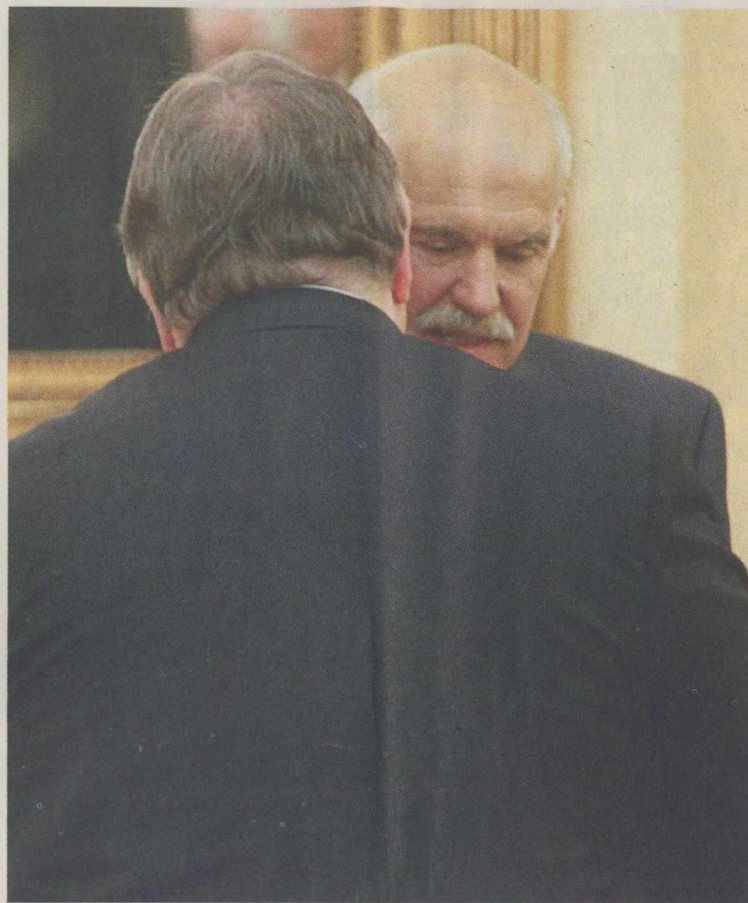
στάδια και απείλησε ακόμη και την αρτιότητα του κόμματος.

Στις 16 Σεπτεμβρίου 2007, το ΠΑΣΟΚ έχασε τις εκλογές, με τα ποσοστά του να υποχωρούν κατά σχεδόν 2,5 ποσοστιαίες μονάδες. Το ίδιο βράδυ, ο Ευ. Βενιζέλος μετέβη στο Ζάππειο, απ' όπου έθεσε θέμα ηγεσίας. Οι επόμενες εβδομάδες εξελίχθηκαν σε κλίμα έντονων πόλωσης με συγκρουσιακά χαρακτηριστικά ανάμεσα στα στελέχη του κόμματος που συσπειρώθηκαν γύ-

ρω από τον Γ. Παπανδρέου και σ' εκείνους που συστρατεύθηκαν με τον Ευ. Βενιζέλο. Στις εσωκομματικές εκλογές του Νοεμβρίου, ο Γ. Παπανδρέου αναδείχθηκε αδιαμφισβήτητος νικητής με ποσοστό 60%.

Ο κ. Βενιζέλος λέγεται ότι έφθασε ένα βήμα πριν από την αποχώρηση από το ΠΑΣΟΚ και τη δημιουργία νέου κόμματος. Η κίνηση αυτή δεν έγινε ποτέ. Επελέγη η δημιουργία «πολιτικού ομίλου» εντός του ΠΑΣΟΚ, ενός φορέα που θα κρατούσε ζωντανή μια διαρκή διαδικασία εσωκομματικής διαβούλευσης ανάμεσα στις δύο τάσεις και θα λειτουργούσε ως συνεκτικός ιστός για τα στελέχη του κόμματος που δεν υποστήριξαν τον Γ. Παπανδρέου στις εσωκομματικές εκλογές. Ωστόσο, ούτε αυτή η κίνηση, η οποία προκάλεσε έντονη διασάφηση στον κ. Παπανδρέου, που δέχθηκε εισηγήσεις ακόμη και για διαγραφή του Ευ. Βενιζέλου, ολοκληρώθηκε ποτέ. Αντίθετα, η κυρίαρχη ομάδα του ΠΑΣΟΚ ενεργοποίησε διαδικασίες «ενσωμάτωσης» βενιζελικών. Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών του 2009, τις οποίες κέρδισε το ΠΑΣΟΚ, έβαλε τέλος σε οποιαδήποτε συζήτηση περί αλλαγής ηγεσίας.

Μετά τη νίκη του ΠΑΣΟΚ στις βουλευτικές εκλογές του 2009, ο κ. Βενιζέλος βρέθηκε στο υπουργείο Εθν. Αμυνας, υπουργείο σημαντικό,

Η πολυτάραχη συνύπαρξή τους στο ΠΑΣΟΚ δεν εμπόδισε τελικά τον κ. Γ. Παπανδρέου να ορίσει τον κ. Ευ. Βενιζέλο αντιπρόεδρο της κυβέρνησης και υπουργό Οικονομικών.

αλλά όχι «πρώτης γραμμής». Αρκε-τά από τα στελέχη που είχαν συνταχθεί στο πλευρό του αξιοποιήθηκαν από τον Γ. Παπανδρέου. Ως υπουργός, ο Ευ. Βενιζέλος αποδείχθηκε από τους πιο συνεπείς στην υλοποίηση του Μνημονίου. Στην πρώτη περίοδο της κυβέρνησης Παπανδρέου, ωστόσο, δεν ήταν ανάμεσα στους στενούς συνομιλητές του πρωθυπουργού. Σταδιακά, η σχέση τους αποκαταστάθηκε και αυτό φάνηκε τον περασμένο Απρίλιο, όταν ο κ. Βενιζέλος συμμετείχε στις διαδικασίες συγκρότησης του μεσοπρόθεσμου προγράμματος. Με τον τρόπο υλοποίησης του Μνημονίου, ωστόσο, φαίνεται ότι διαφώνησε και για δήλωσή του, πρόσφατα, περί ανάγκης να ανακτηθεί

η ικανότητα πολιτικής διεύθυνσης της χώρας ερμηνεύθηκε ως εκ νέου αμφισβήτηση του πρωθυπουργού, με τον κ. Βενιζέλο να σπεύδει με διευκρίνισή του να ρίξει τους τόνους. Οι κινήσεις στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ των τελευταίων εβδομάδων, όπως οι επιστολή 16 βουλευτών προς τον πρωθυπουργό και οι παραιτήσεις στελεχών, συνδέθηκαν από ορισμένους με τον κ. Βενιζέλο. Ο ίδιος δεν μίλησε παρά μόνον με τον πρωθυπουργό, τον οποίο διαβεβαίωσε ότι δεν σχετίζεται με τις ενέργειες αυτές. Μένει να φανεί εάν η τακτική της συναίνεσης θα τον οδηγήσει στην ηγεσία του κόμματος, την οποία απέτυχε να κατακτήσει με την επιλογή της σύγκρουσης.

Αρχή Βενιζέλου αύριο με Eurogroup

Των ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Μόλις δύο μέρες μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, ο κ. Ευ. Βενιζέλος θα υποστεί την πρώτη «ψυχρολουσία» της νέας του θητείας. Την Κυριακή συνεδριάζει το Eurogroup, όπου και θα συζητηθεί το ζήτημα της εκταμίευσης της επόμενης δόσης, ενώ μόλις επιστρέψει ο κ. Βενιζέλος θα πρέπει να συντάξει τον εφαρμοστικό νόμο για τα νέα μέτρα του 2011, ύψους 6,5 δισ. ευρώ. Ο κ. Βενιζέλος φάνηκε ότι είναι ενημερωμένος για το «βαρύ» πρόγραμμα που τον περιμένει. Στο πλαίσιο αυτό, πριν ακόμα ορκιστεί, είχε συσκέψει με τον «υπερυφυπουργό» -όπως ο ίδιος τον αποκάλεσε- και πλέον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών κ. Φ. Σακινίδη, με τον έτερο αναπληρωτή υπουργό κ. Π. Οικονόμου, καθώς και με τον κ. Γ. Παπακωνσταντίνου. Σε διάστημα 30 ημερών, ο κ. Βενιζέλος καλείται να ανταποκριθεί σε πέντε μεγάλες προκλήσεις:

1. Να εξασφαλίσει την εκταμίευση της 5ης δόσης. Ευρωζώνη και Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) μπορεί να έχουν ξεκαθαρίσει ότι η δόση θα εκταμιευθεί. Ωστόσο, ο κ. Βενιζέλος θα πρέπει να αποδείξει ότι η κυβέρνηση, παρά τις πολιτικές αναταράξεις των τελευταίων ημερών, παραμένει προσηλωμένη στους δημοσιονομικούς στόχους και στη μείωση του χρέους.

2. Να ψηφιστεί το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα.

3. Να καταρτίσει τον βασικό εφαρμοστικό νόμο για τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν φέτος. Ο κ. Βενιζέλος δεν αποκλείεται να προχωρήσει σε αλ-

λαγές των μέτρων που είχε προκρίνει η προηγούμενη κυβέρνηση, όπως για παράδειγμα η εισφορά αλληλεγγύης, το τέλος ακινήτων και οι έκτακτες εισφορές σε Ι. Χ., πισίνες και ακίνητα. Επίσης, φαίνεται ότι θα εξεταστεί εκ νέου το μέτρο της μετάταξης των προϊόντων εστίασης από τον χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ 13% στον υψηλό του 23%. Σε κάθε περίπτωση, τα μέτρα μπορεί να αλλάξουν, αλλά το αποτέλεσμα τους θα πρέπει να πα-

Ο... Γολγοθάς και οι προκλήσεις που αναμένουν τον νέο υπουργό Οικονομικών.

ραμείνει το ίδιο για να εγκριθεί από την τρόικα. Δηλαδή, για φέτος, η εξοικονόμηση θα πρέπει να ανέλθει στα 6,5 δισ. ευρώ και για την περίοδο 2012 - 2015 στα 22 δισ. ευρώ.

4. Να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις για το νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας. Πρόκειται για την κρίσιμότερη ίσως πρόκληση που έχει να αντιμετωπίσει, αλλά και για μία καθαρά πολιτική διαπραγμάτευση, καθώς υπάρχουν διαφορετικές τάσεις εντός της Ευρωζώνης και ταυτόχρονα είναι δεδομένη και επιτακτική η ανάγκη να εξασφαλίσει η Ελλάδα τη χρηματοδότησή της για το 2012 και τα επόμενα χρόνια.

5. Να προχωρήσει στην κατάρτιση του νόμου για τις αποκρατικοποιήσεις που θα περιλαμβάνει τη σύσταση του νέου φορέα υλοποίησής τους, στον οποίο θα συμμετάσχει και η τρόικα.

Συνεδρίασε χθες το νέο υπουργικό συμβούλιο υπό τον πρωθυπουργό κ. Γ. Παπανδρέου, ο οποίος έκανε λόγο για θεσμικές αλλαγές που θα μπορούσαν να τεθούν υπό μορφήν δημοψηφίσματος.

Ε.ιανεκκίνηση ζητεί ο πρωθυπουργός

Για επανεκκίνηση της κυβέρνησης σε μια κρίσιμη καμπή για τη χώρα έκανε λόγο ο πρωθυπουργός κ. Γιώργος Παπανδρέου στην πανηγυρική του ομιλία στο νέο υπουργικό συμβούλιο, ενώ έθεσε ως χρονικό ορίζοντα της νέας κυβέρνησης τις εκλογές του 2013. Και σε αυτή τη συνεδρίαση, πάντως, ο κ. Παπανδρέου επανέλαβε ότι οι μεγάλες θεσμικές αλλαγές θα μπορούσαν να τεθούν στην κρίση του υπό μορφήν δημοψηφίσματος.

Ο κ. Παπανδρέου επισήμανε ότι η κυβέρνηση στην προηγούμενη σύνθεσή της παρήγαγε ιστορικό και εντυπωσιακό έργο και ευχαρίστησε θερμά για τη συμβολή τους απερχόμενα στελέχη. Προσωπική αναφορά έκανε στον απερχόμενο υπουργό Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, λέγοντας ότι «σέκωσε στην πλάτη του ασήκωτα βάρη, σε μια κρίσιμη στιγμή για τη χώρα και τίμησε τη χώρα με δύσκολες μάχες», ενώ αναφέρθηκε και στον νέο υπουργό Οικονομικών κ. Ευ. Βενιζέλο, αναφέροντας ότι «θα συμβάλει και αυτός, με την εμπειρία και τις ικανότητές του, στην ολοκλήρωση της κρίσιμης διαπραγμάτευσης που είναι σε εξέλιξη, αλλά βεβαίως και στην εφαρμογή ενός ιδιαι-

τερα επίπονου και δύσκολου προγράμματος μεγάλων διαρθρωτικών αλλαγών, που θα οδηγήσουν τη χώρα μας σε μια βιώσιμη οικονομία τα επόμενα χρόνια».

Ο κ. Παπανδρέου τόνισε στους υπουργούς του ότι η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη «με τη μεγα-

Ο κ. Παπανδρέου ανέφερε πως μεγάλες θεσμικές αλλαγές είναι δυνατόν να εγκριθούν μέσω δημοψηφίσματος.

λύτερη απειλή τις τελευταίες δεκαετίες», πρόσθεσε όμως ότι στη μάχη που δίνει, «δεν είναι μόνη της, αλλά στο κέντρο των διεθνών εξελίξεων». Βρισκόμαστε και πάλι σε μια κρίσιμη καμπή, στο μέσο μιας διαπραγμάτευσης δύσκολης και καθοριστικής για το μέλλον της χώρας προκειμένου να δώσουμε βιώσιμη λύση στο πρόβλημα του χρέους, είπε.

Αναφερόμενος στον ανασχηματισμό, ο πρωθυπουργός εξήγησε ότι «ήταν ανάγκη να σηματοδοτήσουμε μια επανεκκίνηση και έκανε λόγο για μια κυβέρνη-

ση αποφασισμένη να ολοκληρώσει ένα έργο ιστορικό, συνεκτικό, λειτουργικό και πάντα μάχιμο. Δεν παρέλειψε πάντως να υπενθυμίσει στους υπουργούς του ότι «είμαστε, όπως λέω, αντιξουσιαστές στην εξουσία. Δηλαδή, εκφραστές και εγγυητές της απαίτησης των πολιτών και του λαού για μεγάλες αλλαγές».

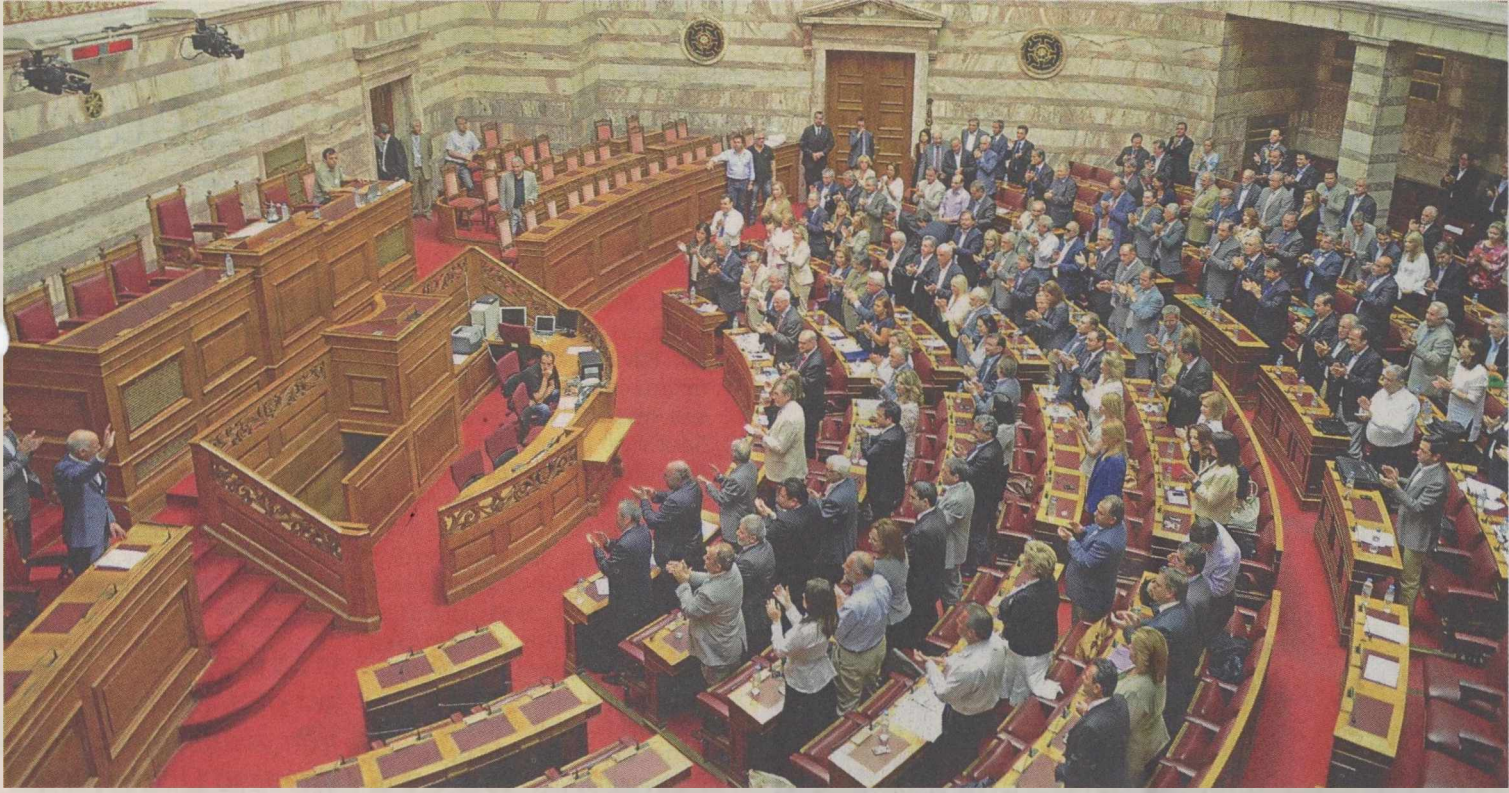
Ο κ. Παπανδρέου έθεσε δύο σημαντικές προτεραιότητες για τη νέα κυβέρνηση: Ζήτησε ένα ιδιαίτερο μήνυμα στήριξης των πλέον αδύναμων, με στοχευμένες πολιτικές και μεγαλύτερη έμφαση στους ανέργους και προανήγγειλε σύντομα ένα ξεχωριστό Υπουργικό Συμβούλιο, με αποκλειστικό θέμα την ανεργία. Και τάχθηκε υπέρ της συνέχισης των μεγάλων θεσμικών αλλαγών, για τις οποίες σημείωσε ότι «αυτές απαιτείται ο κόσμος», ενώ πρόσθεσε ότι «αυτά τα ζητήματα θα πρέπει να αποτυπωθούν και να γίνουν αντικείμενο επεξεργασίας και με τρόπο επιστημονικό, αλλά και με τις κομματικές δυνάμεις του Κοινοβουλίου. Πρόσθεσε, μάλιστα, ότι τα «ζητήματα αυτά θα μπορούσαν να τεθούν και υπό μορφήν δημοψηφίσματος, για να υπάρξει απόφαση από τον ελληνικό λαό».

AP
AUDEMARS PIGUET
Le maître de l'horlogerie depuis 1875

JULES AUDEMARS
PERPETUAL CALENDAR

www.audemarspiguet.com

AUDEMARS PIGUET BOUTIQUE
VOUKOURESTIOU 21 • TEL. 210 - 36 29 251
www.athinaora.com

Η αποχώρηση του κ. Παπακωνσταντίνου από το Οικονομικών και η αναβάθμιση του κ. Βενιζέλου εκτιμάται ότι θα λειτουργήσει κατευναστικά στην Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ.

Ψήφος εμπιστοσύνης, πρόκριμα και για το Μεσοπρόθεσμο

Ο ανασχηματισμός αναμένεται να λειτουργήσει εκτονωτικά στην Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ

Ο **κθεσινός** ανασχηματισμός φαίνεται να θέτει σε ένα νέο, κατ' αρχήν «καλύτερο» για την κυβέρνηση, εσωκομματικό περιβάλλον, τουλάχιστον στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες επεξεργασίας και έγκρισης, το κρίσιμο για τα δημοσιονομικά μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα.

Η απομάκρυνση του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου από το υπουργείο Οικονομικών και η σημαντική αναβάθμιση του κ. Ευ. Βενιζέλου, στα χέρια του οποίου περνάει πλέον η διαχείριση της οικονομικής πολιτικής, αποτελούν κατά την εκτίμηση πολλών στους κόλπους της Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ εγγύηση πως τουλάχιστον για το άμεσο μέλλον, θα αποκατασταθεί η, πολλαπλώς το τελευταίο διάστημα, τραυματισθείσα λειτουργία και εικόνα της κυβερνητικής πλειοψηφίας στη Βουλή. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο και εκτός δραματικών απροόπτων, ο κεντρικός στόχος που έχει θέσει ο πρωθυπουργός για την προσεχή περίοδο, δηλαδή η ψήφιση όχι μόνο του μεσοπρόθεσμου, αλλά και των εκτελεστικών νόμων που θα το

συνοδεύσουν προκειμένου να εφαρμοστεί στις λεπτομέρειές του, θα επιτευχθεί.

Το πολιτικό περιβάλλον εντός του οποίου θα κληθεί να λειτουργήσει η νέα κυβέρνηση θα καταστεί σαφές άμεσα, κατά την τριήμερη συζήτηση στο πλαίσιο της διαδικασίας παροχής ψήφου εμπιστο-

Αρχίζει αύριο η διαδικασία στη Βουλή και θα ολοκληρωθεί τα μεσάνυχτα της Τρίτης με ονομαστική ψηφοφορία.

σύνης. Η διαδικασία θα αρχίσει αύριο το απόγευμα στη Βουλή και θα ολοκληρωθεί με ονομαστική ψηφοφορία τα μεσάνυχτα της προσεχούς Τρίτης. Αυτή η ψηφοφορία θα εκληφθεί ουσιαστικά και ως προέγκριση του μεσοπρόθεσμου: οι 154 βουλευτές του ΠΑΣΟΚ γνωρίζουν και την πρόταση (άλλωστε ήδη την ψήφισαν έστω και δι' αντιπροσώπου στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή), όπως και τα πρόσωπα που καλούνται να την εφαρμό-

σουν. Στο πλαίσιο αυτό, όλοι δηλώνουν πως αναμένουν να δουν τις πρώτες εμφανίσεις του κ. Ευ. Βενιζέλου με τη νέα του διπλή ιδιότητα στη Βουλή: Τόσο εντός του επόμενου τριημέρου στη διαδικασία παροχής ψήφου εμπιστοσύνης – κυρίως ως αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, και την προσεχή Παρασκευή, ως νέος επικεφαλής του οικονομικού επιτελείου στη συνεδρίαση της αρμόδιας επιτροπής του Κοινοβουλίου, αντικείμενο της οποίας θα είναι η λεγόμενη β' άγνωση του μεσοπρόθεσμου.

Η κ. Βάσω Παπανδρέου

Με ανάλογο ενδιαφέρον ορισμένοι, πάντως, δηλώνουν πως περιμένουν να δουν και τις όποιες αντιδράσεις βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι φέρονται να μην είναι ευχαριστημένοι –εκτός των άλλων και από τις τελευταίες κινήσεις του πρωθυπουργού. Σε κάθε περίπτωση, ξεχωρίζει η πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Βάσω Παπανδρέου, η οποία έως τώρα είχε κάνει διακριτές τις διαφωνίες της και ως προς την ακολουθούμενη οικονομική πολιτική, και έναντι προσωπικά των

κ. Παπακωνσταντίνου και Σαχινίδη, αλλά και αναφορικά με τον τρόπο άσκησης της πολιτικής διακυβέρνησης από πλευράς του ίδιου του πρωθυπουργού.

Είθισται, έπειτα από έναν κυβερνητικό ανασχηματισμό, οι δυσανεκτιμώμενοι να εκφράζουν με κοινοβουλευτική «γκρίνια» τη δυσφορία που τους προκάλεσε η συγκεκριμένη εξέλιξη. Οι επόμενες ημέρες και εβδομάδες θα καταδείξουν εάν η ειδικού πολιτικού βάρους παρουσία του κ. Ευ. Βενιζέλου στη νέα κυβέρνηση θα αποδειχθεί ικανή να εξουδετερώσει αυτή την «γκρίνια».

Στη σκιά αυτών των εξελίξεων, πάντως, εκτός όλων των άλλων θα δρομολογηθούν και ορισμένες άλλες διαδικασίες «ανακατατάξεων», δεδομένου ότι πρόεδροι κοινοβουλευτικών επιτροπών, οι κ. Μ. Παπαϊωάννου (Θεσμών και Διαφάνειας) και Ηλ. Μόσιαλος (Παρακολούθησης του ασφαλιστικού συστήματος) ανέλαβαν κυβερνητικά καθήκοντα. Στην Επιτροπή Θεσμών υπάρχει και θέμα αντικατάστασης του κ. Φλωρίδη, ο οποίος ως γνωστόν παραιτήθηκε και από τη βουλευτική του έδρα.

Πέντε νέοι υφυπουργοί, οκτώ αποπέμφθηκαν, τέσσερις μετακινήθηκαν

Οκτώ υφυπουργοί αποπέμφθηκαν, άλλοι τόσοι διατήρησαν τη θέση τους, τέσσερις μετακινήθηκαν σε άλλο υπουργείο, ένας αναβαθμίστηκε σε αναπληρωτή (Φ. Σαχινίδης), ενώ μόλις πέντε νέα στελέχη επιστράτευθηκαν για να ανανεώσουν το υπουργικό σχήμα. Αυτός είναι ο αριθμητικός απολογισμός του ανασχηματισμού σε ό, τι αφορά τους πολιτικούς υφισταμένους των υπουργών.

As τους δούμε αναλυτικά ξεκινώντας από τα νέα πρόσωπα. Ο άλλοτε ιδρυτής της εταιρείας Forthnet κ. Παντ. Τζωρτζάκης, που από τον Φεβρουάριο είχε αναλάβει καθήκοντα συμβούλου πληροφορικής του πρωθυπουργού, είναι το μόνο μη πολιτικό πρόσωπο που αναλαμβάνει κυβερνητικό πόστο. Συγκεκριμένα, τη θέση του δεύτερου υφυπουργού (μαζί με τον μετακινθέντα κ. Ντ. Ρόβλια) στο νέο χαρτοφυλάκιο «Διοικ. Μεταρρύθμισης και Ηλ. Διακυβέρνησης». Από εκεί και πέρα όλοι οι «υπόλοιποι» νέοι υφυπουργοί είναι μάλλον γνωστοί. Ο κ. Πάρις Κουκούλπουλος ανέλαβε θέση υφυπουργού στο Εσωτερικών και ο Κ. Σπηλιόπουλος στο Αγών. Υπενθυμίζεται ότι αμφότεροι ανήκαν στη «βενιζελική ομάδα», ενώ η επιστράτευση κυρίως του πρώτου ερμηνεύθηκε ως προσπάθεια να αμβλυνθούν οι αντιδράσεις στον συνδικαλιστικό χώρο λόγω των αριστων σχέσεων του με δεκάδες πράσινα στελέχη ανά τη χώρα.

Σε εντελώς διαφορετικούς λόγους αποδόθηκε η επάνοδος του κ. Μ. Μπόλαρη (υφ. Υγείας), καθώς λέγεται ότι ο πρωθυπουργός ήθελε εμπράκτως να τον ευχαριστήσει για τη μάχη που έδωσε στις αυτοδιοικητικές εκλογές έναντι του κ. Παν. Ψωμιάδη, αλλά και το γεγονός ότι προήδρευσε με επιτυχία στην προανακριτική επιτροπή για τα υποβρύχια. Ο πέμπτος νέος υφυπουργός είναι ο Γ. Δριβελέγκας, στο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Στο υπουργείο αυτό υπήρξαν δύο αποχωρήσεις, καθώς ο κ. Δριβελέγκας καλείται να αντικαταστήσει την κ. Μίλενα Αποστολάκη και τον κ. Γ. Κουτσούκο. Η πρώτη μάστιγα είχε θητεία μόλις εννέα μηνών, όπως και ο κ. Βασ. Κεγκερόγλου και η κ. Άννα Νταλάρα που ξαναγίνονται βουλευτές, καθώς δεν έπεισαν, ως φαίνεται, ως αρμόδια υφυπουργοί για την απασχόληση και το μεταναστευτικό. Στη Βουλή επιστρέφουν επίσης

Οι κ. Πάρις Κουκουλόπουλος και Κώστας Σπηλιόπουλος.

Οι κ. Μάρκος Μπόλαρης και Γιάννης Πανάρετος.

Οι κ. Παντελής Τζωρτζάκης και Γιάννης Δριβελέγκας.

Άλλοι οκτώ παρέμειναν στη θέση τους ενώ ένας, ο κ. Φίλ Σαχινίδης, αναβαθμίστηκε σε αναπληρωτή υπουργό.

και οι δύο υφυπουργοί Εσωτερικών Θεόδωρα Τζάκη και Γ. Ντόλιος. Οι αποπομπές ωστόσο που προκάλεσαν μεγαλύτερη αίσθηση ήταν αυτές των κ. Σπ. Βούγια, Σπ. Κουβέλη και Γ. Πανάρετου. Ο τελευταίος φαίνεται ότι πλήρωσε τις συνεχείς τριβές του με την κ. Διαμαντοπούλου.

Τέλος, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Γ. Πεταλωτής προφανώς θα αισθάνεται ευτυχής για την πιο ξεκούραστη δουλειά που θα έχει στο υφυπουργείο Δικαιοσύνης, ενώ οι άλλοι δύο μετακινθέντες υφυπουργοί είναι οι κ. Θ. Μωραίτης (από το Περιβάλλοντος στο Ανάπτυξης) και ο κ. Γ. Κουτσούκος (από το Γεωργίας στο Εργασίας).

ΚΩΝ. ΖΟΥΛΑΣ

Το πολυμελές σχήμα και οι «θυσίες»

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ

Όσο καυστικό κι αν ήταν ένα ιντερνετικό σχόλιο «από κυβέρνηση εθνικής ανάγκης, καταλήξαμε σε κυβέρνηση εξ... ανάγκης» δεν απέχει από την πραγματικότητα. Διότι μια σειρά «αναγκαίων» συμβιβασμών φαίνεται τελικά να διαμόρφωσαν το υπουργικό σχήμα.

Με πρώτη και εμφανέστερη την και πάλι πολυπληθή σύνθεσή του (41 μέλη), παρά τις πληροφoρίες που ήθελαν τον πρωθυπουργό να υλοποιεί επιτέλους την υπόσχεσή του περί ολιγομελούς σχήματος. Η ανάγκη, που ωστόσο, να δυσαρεστηθούν όσο τον δυνατόν λιγότεροι και κυρίως να μην υπάρξουν εκπλήξεις στην ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου επέδρασαν, ως φαίνεται, στην τελική απόφαση του πρωθυπουργού να εκπροσωποθούν όλες οι τάσεις. Μηνδ' εξαιρουμένης αυτής που ασκούσε την οξύτερη κριτική στο οικονομικό επιτελείο (Π. Οικονόμου, Π. Κουκούλπουλος).

Οι εσωκομματικές ισορροπίες δεν ήταν, όμως, ο μόνος λόγος που προέκυψε μια αμιγώς ΠΑΣΟΚική κυβέρνηση. Η εξέλιξη αυτή έγινε αναπόφευκτη μετά τις αρνητικές απαντήσεις που δέχθηκε ο πρωθυπουργός στη βούλησή του να επιστρατεύσει και τεχνοκράτες. Ο πολυακουσμένος για τη θέση του τσάρου της Οικονομίας κ. Λουκάς Παπαδήμος λέγεται ότι δεν επεί-

Οι κ. Λουκάς Παπαδήμος και Γ. Στουρνάρας αρνήθηκαν να αναλάβουν επιτελικές θέσεις στη νέα κυβέρνηση.

Αρνήσεις από τεχνοκράτες στους οποίους πρότεινε συμμετοχή στην κυβέρνηση έλαβε ο κ. Παπανδρέου.

σθη, παρά τις διαβεβαιώσεις ότι θα είχε εν λευκώ την επαναχάραξη της οικονομικής πολιτικής, ενώ αναλόγη ήταν η άρνηση και του κ. Γιάννη Στουρνάρα, ο οποίος επίσης βολιδοσκοπήθηκε για υπουργική θέση στο οικονομικό επιτελείο. Με συνέπεια να διαψευστεί πλήρως η διακηρυγμένη πρόθεση του πρωθυπουργού να διαμορφώσει ένα σχήμα με όσο το δυνατόν ευρύτερη αποδοχή.

Η πιο ενδεικτική, ωστόσο, επι-

βεβαίωση των υποχωρήσεων μέσω των οποίων διαμορφώθηκε το υπουργικό συμβούλιο είναι η αποδοχή του κ. Παπανδρέου να αποσύρει τη λεγόμενη «παρέα του» όπως υποτιμητικά την είχε χαρακτηρίσει λίγες ώρες νωρίτερα η κ. Βάσω Παπανδρέου. Δηλαδή τον υπουργό Εξωτερικών κ. Δημ. Δρούτσα, την υπουργό Περιβάλλοντος κ. Τίνα Μπιρμπίλη και τον υφυπουργό Παιδείας κ. Γ. Πανάρετο, οι οποίοι σημειώνεται ότι απολάμβαναν μέχρι χθες την απόλυτη εμπιστοσύνη, αλλά και τα θετικά σχόλια του κ. Παπανδρέου για το έργο τους. Ο μόνος εκ των εξωκοινοβουλευτικών υπουργών που διεσώθη ήταν ο κ. Π. Γερουλάνος, προφανώς διότι η δική του θητεία ουδώς συνοδεύθηκε από τις θυμηδίες που κατ' εξοχήν

γράφονταν για τους τρεις άλλους συναδέλφους του.

Προσωπική ήττα του πρωθυπουργού χαρακτηρίζεται και η καρατόμηση της κ. Λούκας Κατσέλη. Και τούτο διότι η εμμονή του να τη διατηρεί στην κυβέρνηση, παρά τις διαρκείς επικρίσεις που δεχόταν, είχε αποδοθεί στο γεγονός ότι η πρώην υπουργός διατηρεί στενότερα δεσμούς με την οικογένεια Παπανδρέου. Σημειώτεον, ότι η κ. Κατσέλη ήταν εκ των υπουργών που ουδώς εκκρυψαν τη δυσανεκσία τους για την επιλογή του πρωθυπουργού. Πόσω μάλλον όταν η μόνη εναλλακτική επιλογή που τις προσεφέρθη (υπό τον κ. Ρέππα) εξελήφθη από την ίδια ως σκοπίμως υποτιμητική για να μην την αποδεχθεί. Πικρία λέγεται ότι εξέφραξε και ο κ. Τηλ. Χυτήρης, καθώς ουδείς στο Μαξίμου αισθάνθηκε καν την ανάγκη να τον ενημερώσει για την απομάκρυνσή του, την οποία πληροφορήθηκε από τις ανακοινώσεις του κ. Πεταλωτή...

As σημειωθεί, τέλος, ότι για τις νέες κυβερνητικές αλλαγές (2η αντιπροεδρία, συγχώνευση δύο υπουργείων, νέες θέσεις αναπληρωτών και υφυπουργών) θα χρειασθούν και πάλι προεδρικά διατάγματα, προκειμένου να διαλυθεί η σύγκυση αρμοδιοτήτων που εκ νέου προέκυψε σε αρκετούς τομείς. Η κυβέρνηση δεσμεύθηκε να κατατεθούν την προσεχή εβδομάδα.

Η Ελλάδα να πράξει όσα της αναλογούν

Η Ελλάδα πρέπει να αναλάβει το μερίδιο της προσπάθειας που της αναλογεί, αν θέλει να λάβει βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τόνισε χθες ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο. Στον απόηχο των δραματικών εξελίξεων των τελευταίων ημερών, που θορύβησαν τις Βρυξέλλες, ο κ. Μπαρόζο απηύθυνε για ακόμη μια φορά έκκληση να επιτευχθεί συναίνεση στην Ελλάδα.

Στο πλαίσιο αυτό κάλεσε τις πολιτικές δυνάμεις να υποστηρίξουν την «οικονομική μεταρρύθμιση» που είναι προς όφελος του ελληνικού λαού και εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι η Ευρώπη θα ανταποκριθεί θετικά. «Φυσικά, η πρώτη προϋπόθεση για να υπάρξει επιτυχία όσον αφορά την υποστήριξη της Ελλάδας, είναι ότι η Ελλάδα θέλει την υποστήριξη και είναι ικανή να πράξει όσα της αναλογούν. Είναι ζωτικής σημασίας τα σημάδια που έρχονται από την Ελλάδα να είναι σαφή ως προς αυτό», υπογράμμισε.

Η έλλειψη ομοφωνίας στη χώρα μας έχει ανασχέσει εξαιρετικά την Κομισιόν, η οποία εκτιμά ότι αν χρεοκοπήσει η Ελλάδα, η κρίση θα επεκταθεί και θα απειλήσει την Ευρώπη. «Αν η Ελλάδα πράξει όσα της αναλογούν, νομίζω ότι και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πράξει όσα της

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο.

αναλογούν, διότι θα είναι προς το κοινό καλό», κατέληξε ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο οποίος συμπλήρωσε ότι στην ιερή συμβουλή του Ευρογρουπ αναμένει να επιλυθούν οι τελευταίες διαφορές, που υφίστανται μεταξύ των κρατών-μελών και να υπάρξει μια υπεύθυνη συμφωνία για το θέμα της βοήθειας προς την Ελλάδα.

Σύμφωνα με το Πρακτορείο Reuters, που επικαλείται ανώτατη κυβερνητική πηγή, την ερχόμενη Δευτέρα ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου θα μεταβεί στις Βρυξέλλες, όπου θα συναντηθεί τόσο με τον κ. Μπαρόζο όσο και με τον πρόεδρο του Ευρογρουπ Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στο μικροσκοπιο της Κομισιόν τρεις εναλλακτικές για τη συμμετοχή ιδιωτών

Το επικρατέστερο σενάριο προβλέπει την εθελοντική «ανανέωση» ομολόγων στα πρότυπα της «Βιέννης»

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Τρία βασικά σενάρια έχουν επεξεργαστεί οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης (Eurogroup) για το πώς θα συμμετέχει ο ιδιωτικός τομέας στο νέο πακέτο στήριξης της ελληνικής οικονομίας. Το επικρατέστερο φαίνεται να είναι το «καλό» σενάριο, που προβλέπει την εθελοντική «ανανέωση» ομολόγων στα πρότυπα της «πρωτοβουλίας της Βιέννης», ενώ τα άλλα δύο θεωρείται βέβαιο ότι θα οδηγήσουν τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης να θέσουν την Ελλάδα σε καθεστώς «περιορισμένης χρεοκοπίας» (selective default).

Κάτι που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) δεν το θέλει σε καμία περίπτωση. Ο επικεφαλής της, κ. Ζαν Κλοντ Τρισέ, δήλωσε χθες ότι οι κυβερνήσεις «θα πρέπει να απορρίψουν τον εξαναγκασμό, το πιστωτικό γεγονός, την επιλεκτική χρεοκοπία ή τη χρεοκοπία», στέλνοντας σαφές μήνυμα ότι η ΕΚΤ δεν θα δεχθεί τα σενάρια που αναμένεται να οδηγήσουν σε «περιορισμένη χρεοκοπία».

Σε έκθεση της Κομισιόν που συντάχθηκε για να στηριχθεί η σχετική συζήτηση στο Eurogroup, καταγράφεται με μεγάλη λεπτομέρεια το πώς θα λειτουργήσει κάθε ένα από τα τρία σενάρια, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε σχεδίου, καθώς και οι επιπτώσεις που θα έχει το κάθε ένα στις ελληνικές τράπεζες.

Στις περιπτώσεις που εφαρμοστεί κάποιο από τα μοντέλα συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα που θα οδηγήσει σε «περιορισμένη χρεοκοπία», τότε οι τράπεζες θα χρειαστούν άμεση ενίσχυση τής τάξης των 15-20 δισ. ευρώ. Ακόμα, όμως, και στο πιο «ελαφρύ» σενάριο, που προβλέπει την πλήρως εθελοντική «ανανέωση» των ομολόγων όταν λήγουν, οι ανάγκες ενίσχυσης του τραπεζικού συστήματος θα ανέλθουν στα 9 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με την Κομισιόν, τα τρία σενάρια είναι:

1. Το «καλό» και πλέον πιθανότερο. Πρόκειται για μία ανεπίσημη και «αποκεντρωμένη» διαδικασία

Ο επικεφαλής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας κ. Ζαν-Κλοντ Τρισέ δήλωσε χθες ότι οι κυβερνήσεις «θα πρέπει να απορρίψουν τον εξαναγκασμό, το πιστωτικό γεγονός, την επιλεκτική χρεοκοπία ή τη χρεοκοπία».

«διαδοχικής ανανέωσης» (sequential rolling over) των ομολόγων στη λήξη τους και θα βασίζεται κυρίως στην «ηθική πίεση» την οποία προβλέπει ότι όλες οι εγχώριες τράπεζες θα πρέπει να διατηρούν δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 10% από τις αρχές του 2012. Στον δείκτη Core Tier 1 δεν περιλαμβάνονται τα υβριδικά κεφάλαια, αλλά υπολογίζονται οι προνομίους μετοχές που έχει αποκτήσει το ελληνικό δημό-

της συμμετοχής των ιδιωτών. Τα ομόλογα που θα πρέπει να «ανανεωθούν» όταν λήξουν ανέρχονται σε περίπου 85 δισ. ευρώ για την περίοδο από τα μέσα του 2011 έως τα μέσα του 2014 και τα νέα ομόλογα που θα δοθούν θα έχουν διάρκεια 5 έως 7 έτη.

Το βασικό πλεονέκτημα αυτού του σεναρίου, κατά την Κομισιόν,

είναι ότι έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην οδηγήσει τους οίκους αξιολόγησης στο να υποβαθμίσουν την Ελλάδα. Επίσης, η ανεπίσημη και αυστηρά εθελοντική βάση του σχεδίου αναμένεται να μην πυροδοτήσει και αλυσιδωτές επιπτώσεις σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωζώνης.

Παράλληλα, από τη στιγμή της ανακοίνωσης εφαρμογής αυτού του μοντέλου «ανανέωσης» των ελληνικών ομολόγων, μέσα σε 15 μέρες εκτιμάται όλα τα κράτη - μέλη θα έχουν πραγματοποιήσει επαφές με τις τράπεζες, αναζητώντας τη δέ-

Σε έκθεσή της καταγράφεται με μεγάλη λεπτομέρεια το πώς θα λειτουργήσει κάθε ένα από τα τρία σενάρια.

σμευσή τους να διακρατήσουν την έκθεσή τους στα ελληνικά ομόλογα και να έχουν καθοριστεί οι λεπτομέρειες της «ανανέωσης» των τίτλων.

Στα μειονεκτήματα, το σημαντικότερο πρόβλημα είναι ότι δεν εξασφαλίζεται η πληρωμή όσων δεν θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα εθελοντικής ανανέωσης των ομολόγων, ενώ θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι η συμμετοχή στο πρόγραμμα θα είναι περιορισμένη.

2. Το «ενδιάμεσο». Θα είναι επίσημο πρόγραμμα και θα υπάρχει κεντρικός έλεγχος των διαδικασιών από τις ελληνικές αρχές με τη συνδρομή της τρέχουσας. Θα αφορά επίσης στη «διαδοχική ανανέωση» των ομολόγων όταν λήγουν, αλλά η διαφορά με το πρώτο σενάριο είναι ότι εκτός από την «ηθική πίεση» προς τους ομολογιούχους, θα υπάρχουν και «περιορισμένα θετικά κίνητρα» ώστε να συμμετέχουν στο πρόγραμμα οι ιδιώτες.

Και σε αυτό το σενάριο τα ομόλογα που θα βρεθούν στο στόχαστρο της «ανανέωσης» θα φτάνουν τα 85 δισ. ευρώ και η διάρκεια των

νέων ομολόγων θα είναι 5 με 7 χρόνια. Οι δεσμεύσεις που θα αναλάβουν οι κάτοχοι των ομολόγων θα γίνουν δημοσίως και εγγράφως μέσα σε 30 μέρες, ενώ σε τριμηνιαία βάση θα υπάρχει αναφορά για την έκθεση που έχουν οι ομολογιούχοι στα ελληνικά ομόλογα.

Στα πλεονεκτήματα της μεθόδου αυτής είναι ότι αναμένεται να υπάρξει μεγαλύτερη συμμετοχή απ' ό,τι στο πρώτο σενάριο. Έχει, όμως, ένα πολύ σημαντικό μειονέκτημα και αυτό αφορά στο ότι ακόμα και η Κομισιόν θεωρεί πολύ πιθανό πως οι οίκοι αξιολόγησης θα τοποθετήσουν την Ελλάδα σε καθεστώς «περιορισμένης χρεοκοπίας». Κάτι που μπορεί να επιφέρει αρνητικές συνέπειες και σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωζώνης.

3. Το «κακό». Το σενάριο αυτό προβλέπει την ανταλλαγή ομολόγων στην παρούσα φάση και όχι στη λήξη τους, που θα βασιστεί τόσο στην «ηθική πίεση» των κατόχων όσο και σε εξαναγκαστικά κίνητρα. Πρόκειται για μία μέθοδο που θα έχει σίγουρα μεγάλη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, αλλά είναι επίσης σίγουρο ότι θα έχει ως αποτέλεσμα και την τοποθέτηση της Ελλάδας σε καθεστώς «περιορισμένης χρεοκοπίας», ενώ θα είναι αβέβαιο το πότε θα εξέλθει αυτής της κατάστασης.

Στο σχέδιο αυτό τα ομόλογα που θα βρεθούν στο επίκεντρο της ανταλλαγής ανέρχονται σε 270 δισ. ευρώ. Από αυτά περίπου 86 δισ. ευρώ βρίσκονται σε ελληνικά «χέρια» (τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία και ιδιώτες). Περίπου 49 δισ. ευρώ βρίσκονται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Σύμφωνα με την έκθεση της Κομισιόν, τα ελληνικά ιδρύματα, η ΕΚΤ και οι ξένες κρατικές τράπεζες κατέχουν συνολικά 149 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα.

Πάντως, το σενάριο αυτό μάλλον δεν θα εφαρμοστεί, δεδομένων των μεγάλων απωλειών που θα προέκυπταν, της σχεδόν βέβαιης μετακύλισης του προβλήματος και σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης, καθώς και λόγω του ότι θα κρατήσει για πολύ καιρό την Ελλάδα σε καθεστώς «περιορισμένης χρεοκοπίας».

«Οχι» στη χρεοκοπία

Σαφές μήνυμα ότι δεν θα πρέπει να ληφθούν αποφάσεις που θα μεταφραστούν ως χρεοκοπία της Ελλάδας ή θα οδηγήσουν σε νέα υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας έστειλε χθες ο επικεφαλής του Eurogroup, κ. Ζαν Κλοντ Τρισέ, ενώ παράλληλα τάχθηκε κατά της αναβολής για τον Σεπτέμβριο των αποφάσεων για το νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας. «Δεν θα πρέπει να υπάρξει ούτε χρεοκοπία της Ελληνικής Δημοκρατίας ούτε περαιτέρω υποβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της χώρας», όπως σημείωσε.

Από την πλευρά του ο επικεφαλής της Deutsche Bank κ. Γ. Ακερμαν σημείωσε ότι η Ελλάδα δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να χρεοκοπήσει και πρόσθεσε πως «θα πρέπει να τους βοηθήσουμε και αν χρειάζεται νέο δάνειο, να το παράσχουμε». Πάντως, ο πρώην επικεφαλής της FED, κ. Αλ. Γκρίνσπαν, εκτίμησε ότι «οι πιθανότητες να μη χρεοκοπήσει η Ελλάδα είναι ελάχιστες» και πως «το πρόβλημα εν προκειμένω είναι ότι είναι εξαιρετικά απίθανο να λειτουργήσει το πολιτικό σύστημα» με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιμετωπιστεί η κρίση στην Ελλάδα. Ο διευθύνων σύμβουλος της Pacific Investment Management Co (PIMCO), κ. Μ. Ελ Ερίαν, σε άρθρο του στους Financial Times, υποστήριξε πως τόσο οι ξένοι πιστωτές, όσο και η ελληνική κυβέρνηση δεν αντιμετώπισαν τα δύο βασικά προβλήματα της Ελλάδας. Πρώτον, την αδυναμία ανάπτυξης και δεύτερον, το τεράστιο χρέος. Επίσης, εκτίμησε ότι πλέον θα πρέπει να εγκαταλειφθεί τουλάχιστον μία από τις αρχικές προϋποθέσεις που είχαν τεθεί για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Αυτή είναι η αποφυγή της αναδιάρθρωσης χρεών, η απορρόφηση υποτίμησης νομίσματος και οι αλλαγές στον τρόπο που έχει στηθεί δημοσιονομικά η Ευρωζώνη.

Μέσα στο κλίμα αυτό, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΑΔΗΧ) ανακοίνωσε χθες ότι την επόμενη Τρίτη προτίθεται να δημοπρατήσει έντοκα γραμμάτια τριμηνιαίας διάρκειας με στόχο να αντλήσει 1,25 δισ. ευρώ.

Συστάσεις στις τράπεζες για άμεση ενίσχυση των κεφαλαίων τους

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

Εντείνονται οι πιέσεις στο τραπεζικό σύστημα, καθώς η υπογραφή μνημονίου μεταξύ της Τραπεζής της Ελλάδας (ΤτΕ) και των εμπορικών τραπεζών επιβάλλει σειρά σκληρών μέτρων με στόχο την ενδυνάμωση του τραπεζικού συστήματος. Οι γενικότερες συνθήκες στον κόσμο, η δύσκολη κατάσταση της οικονομίας σε συνδυασμό με την πίεση ΤτΕ και της τρέχουσας για τη δημιουργία ισχυρότερων σχημάτων δημιουργούν το κατάλληλο έδαφος για την εκκίνηση ενός νέου κύκλου συγκέντρωσης δυνάμεων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη των ανακατατάξεων είναι η σταθεροποίηση του πολιτικού συστήματος, κάτι που φαίνεται ότι επιτυγχάνεται μετά τον χθεσινό ανασχηματισμό, αλλά και η υπο-

γραφή του Μεσοπρόθεσμου Σχεδίου ώστε να σταθεροποιηθεί και το οικονομικό περιβάλλον, όχι μόνο στη χώρα αλλά και διεθνώς (καθώς η αστάθεια στην Ευρωζώνη δημιουργεί μεγάλη μεταβλητότητα).

Την προηγούμενη εβδομάδα ο διοικητής της Τραπεζής της Ελλάδας (ΤτΕ) κ. Γεώργιος Προβόπουλος συνάντησε τους επικεφαλής των εμπορικών τραπεζών και τους ενημέρωσε για την υπογραφή μνημονίου για την κεφαλαιακή θωράκιση του τραπεζικού συστήματος. Το μνημόνιο προβλέπει ότι όλες οι εγχώριες τράπεζες θα πρέπει να διατηρούν δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier 1) 10% από τις αρχές του 2012. Στον δείκτη Core Tier 1 δεν περιλαμβάνονται τα υβριδικά κεφάλαια, αλλά υπολογίζονται οι προνομίους μετοχές που έχει αποκτήσει το ελληνικό δημό-

Υπογραφή μνημονίου για την κεφαλαιακή θωράκιση του τραπεζικού συστήματος.

σιο (περίπου 5 δισ. ευρώ). Σήμερα ο δείκτης Core Tier 1 του ελληνικού τραπεζικού συστήματος διαμορφώνεται στο 10,4% και ήδη ένας σημαντικός αριθμός τραπεζών ανταποκρίνεται στη σχετική απαίτηση. Όμως οι τράπεζες που διαθέτουν δείκτη χαμηλότερο του 10% θα πρέπει τους επόμενους μήνες να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης. Παράλληλα, η ΤτΕ υπολογίζει στρατηγική για τη δημι-

ουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων προκειμένου να επιταχυνθεί το άνοιγμα της διατραπεζικής αγοράς στις ελληνικές τράπεζες. Τελικός στόχος είναι να επιτευχθεί η ανεξάρτησή τους από τη χρηματοδότηση της ΕΚΤ, κάτι που μπορεί να γίνει μόνο αν αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη για τις ελληνικές τράπεζες. Σήμερα οι ξένοι θεωρούν ότι οι ισολογισμοί των τραπεζών δεν αποτυπώνουν την αλήθεια, καθώς περιλαμβάνουν τοξικά στοιχεία (ομόλογα του ελληνικού δημοσίου), ενώ αμφιβολίες διατυπώνονται για την ποιότητα των χαρτοφυλακίων δανείων. Για τον σκοπό αυτό η ΤτΕ, στο πλαίσιο του πυλώνα II της Βασιλείας II έχει αποφασίσει να αναθέσει σε διεθνή συμβουλευτική εταιρεία ή ελεγκτική εταιρεία τη διερεύνηση μελέτης για την αξιολόγηση του χαρ-

τοφυλακίου δανείων των εγχώριων τραπεζών, τη δυναμική εξέλιξης των πν εξυπηρετούμενων δανείων, την επάρκεια των προβλέψεων και την επίπτωση στα κεφάλαια τους. Η αξιολόγηση θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Νοεμβρίου.

Σε ό,τι αφορά τα ομόλογα - οι εγχώριες τράπεζες κατέχουν ομόλογα του Δημοσίου ύψους 45 δισ. - η αγορά και οι ξένοι οίκοι τιμολογούν τον σχετικό κίνδυνο. Η ΕΚΤ και κατ'επέκταση η ΤτΕ δεν αφήνουν περιθώριο για κανένα τύπο αναδιάρθρωσης που θα μπορούσε να εκληφθεί ως πιστωτικό επεισόδιο και είναι χαρακτηριστικό ότι το ενδεχόμενο αυτό δεν περιλαμβάνεται ούτε στο stress test που διενεργεί η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή. Ωστόσο, η ΤτΕ ενθαρρύνει τις τράπεζες να προχωρήσουν άμεσα

στην ενίσχυση των κεφαλαίων τους σε επίπεδο που θα απαντά στις ανησυχίες των επενδυτών ακόμα και στο θέμα των ομολόγων ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη των ξένων προς το εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Σύμφωνα με τη ΤτΕ στην κατεύθυνση αυτή θα βοηθήσει η δημιουργία ισχυρότερων σχημάτων μέσω συγχωνεύσεων. Μέσω των συγχωνεύσεων οι τράπεζες θα ενισχύσουν τα μεγέθη τους αποφασιστικά κάνοντας πιο εύκολη την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές χρήματος και κεφαλαίου, ενώ παράλληλα ενισχύει τις εναλλακτικές δυνατότητες των νέων διοικήσεων για την υλοποίηση επιθετικότερων πολιτικών για την περιστολή των δαπανών και τη μείωση των λειτουργικών εξόδων.

g.papadogiannis@gmail.com

Εγκριση για την 5η δόση και πιέσεις για ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου

Βέβαιη θεωρεί ο Ολι Ρεν τη συμφωνία στο Eurogroup για την εκταμίευση

Τον ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΧΡΗΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

Οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης έχουν πλέον στα χέρια τους την έκθεση αξιολόγησης και τη θετική σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να αποφασίσουν την εκταμίευση της πέμπτης δόσης του δανείου προς την Ελλάδα, ύψους 12 δισ. ευρώ. Στη συνεδρίαση της Κυριακής και της Δευτέρας το Eurogroup αναμένεται να εγκρίνει, **πρώτον**, την εκταμίευση του μεριδίου που του αναλογεί, και **δεύτερον**, να δεσμευτεί ότι θα καλύψει τη χρηματοδότηση της Ελλάδας για τους επόμενους μήνες, γεγονός που θα «λύσει» τα χέρια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Οι διαδικασίες για την εκταμίευση των 8,7 δισ. ευρώ που αναλογούν στην Ευρωζώνη αναμένεται να αρχίσουν την ερχόμενη εβδομάδα και συνήθως διαρκούν σχεδόν δύο εβδομάδες. Σύμφωνα με πληροφορίες, η Κομισιόν αναμένει ότι το ευρωπαϊκό μερίδιο της δόσης θα μπορεί να καταβληθεί στην Ελλάδα εντός του πρώτου δεκαμήνου του Ιουλίου. Προχθές ο επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων, κ. Ολι Ρεν, δήλωσε βέβαιος ότι οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης θα επιδείξουν υπευθυνότητα και θα εγκρίνουν την εκταμίευση της πέμπτης δόσης. Με αυτό τον τρόπο ο κ. Ρεν κατά κάποιον τρόπο «παγίδευσε» τους υπουργούς, αφού οι αγορές έχουν προεξοφλήσει τη συμφωνία την Κυριακή. Απαρτιτητη προϋπόθεση για να φτάσουν τα χρήματα στην Ελλάδα είναι η ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής από το ελληνικό Κοινοβούλιο μέχρι το τέλος του Ιουνίου. Σε περίπτωση που καταψηφιστεί το Μεσοπρόθεσμο, τότε η πέμπτη

Ο επίτροπος Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων, κ. Ολι Ρεν, δήλωσε βέβαιος ότι οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης θα επιδείξουν υπευθυνότητα και θα εγκρίνουν την εκταμίευση της 5ης δόσης.

δόση δεν θα καταβληθεί και η Ελλάδα θα απειληθεί με άμεση χρεοκοπία, όπως προειδοποίησε την Πέμπτη ο επίτροπος Ρεν, λέγοντας ότι «περιμένουμε πως το ελληνικό Κοινοβούλιο θα υιοθετήσει το πρόγραμμα οικονομικών μεταρρυθμίσεων, όπως έχει συμφωνηθεί, μέχρι το τέλος Ιουνίου».

Αφού ξεπεραστεί ο πρώτος σκόπελος, η Ευρωζώνη θα πρέπει να επιλύσει το ακανθώδες πρόβλημα του νέου χρηματοδοτικού πακέτου προς την Ελλάδα, ύψους 90-120 δισ. ευρώ, το οποίο θα καλύψει τις

χρηματοδοτικές ανάγκες της χώρας μέχρι και το 2014. Ο κ. Ρεν έχει καλέσει τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης να ολοκληρώσουν τις διαπραγματεύσεις για το ύψους του Μνημονίου II, τους όρους που θα πρέπει να εκπληρώνει η Ελλάδα και τη συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών μέχρι την μεθεπόμενη σύνοδο του Eurogroup στις 11 Ιουλίου. Τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης θα πρέπει να γεφυρώσουν τις διαφορές τους και να αποφασίσουν με ποιο τρόπο ακριβώς θα συμμετέχουν οι ιδιώτες επενδυτές

στη χρηματοδότηση της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια. Το ποσό με το οποίο θα συμβάλουν οι ιδιώτες θα καθοριστεί και το τελικό ύψος του νέου πακέτου, το οποίο θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή της Ευρωζώνης και του ΔΝΤ και τα έσοδα από τις ελληνικές ιδιωτικοποιήσεις.

Προς το παρόν φαίνεται ότι προκρίνεται η πρόταση για διακράτηση των ελληνικών ομολόγων που λήγουν την περίοδο 2012-2014 και την επαναγορά τους με παρόμοιους όρους στη συνέχεια.

Λάθος η ανάκαμψη με φούσκωμα της ζήτησης

Ανάκαμψη με νέο φούσκωμα της εγχώριας ζήτησης δεν μπορεί να γίνει πλέον, ακόμη και αν το θέλαμε, διότι δεν έχουμε χρήματα και καμεί δεν μας δανείζει εάν δεν αποκαταστήσουμε τα δημόσια οικονομικά μας σε πιο υγιή βάση. Αυτό επισημαίνει η Alpha Bank στο εβδομαδιαίο Οικονομικό Δελτίο, αναλύοντας τα μέτρα του Μεσοπρόθεσμου και τις διαπραγματεύσεις με την τρόικα για το νέο πακέτο χρηματοδότησης. Σύμφωνα με την Alpha Bank, όσο πιο γρήγορα αποκαταστήσουμε τα δημόσια οικονομικά, τόσο γρηγορότερα θα βελτιωθεί η χρηματοδότηση της οικονομίας με την επίλυση και των σημερινών προβλημάτων χρηματοδότησης των τραπεζών, τα οποία υπάρχουν αποκλειστικά και μόνο εξαιτίας της κρίσης χρέους του δημόσιου τομέα. Το εγχείρημα της δραστηρικής μείωσης των δημοσιονομικών ελλειμμάτων είναι εξαιρετικά δύσκολο και η επιτυχία

Η **αναγκασία** αύξηση των εσόδων της γενικής κυβέρνησης εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των αρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών.

του δεν είναι εκ των προτέρων εξασφαλισμένη, επισημαίνει η Alpha Bank και αναφέρει τους εξής λόγους: Κατ' αρχήν, η αναγκασία αύξηση των εσόδων της γενικής κυβέρνησης εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας των αρμοδίων δημοσίων υπηρεσιών, η οποία είχε μει-

ωθεί σημαντικά τα τελευταία έτη. Επιπλέον, οι ίδιοι εργαζόμενοι που πρέπει να ενεργοποιηθούν περισσότερο για την επίτευξη των δύσκολων στόχων όσον αφορά την είσπραξη των εσόδων από τη φοροδιαφυγή και την εισφοροδιαφυγή, υφίστανται και τις επιπτώσεις από τις μεγάλες περικοπές

στις δημόσιες δαπάνες. Επομένως, η αναγκασία ενεργοποίηση του μηχανισμού είσπραξης των δημοσίων εσόδων παρεμποδίζεται από εγγενή αντικίνητρα. Επίσης, το γεγονός ότι ταυτόχρονα με τα επώδυνα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής που επιβάλλονται από τον Μάιο του 2010 προωθούνται και οι μεταρρυθμίσεις σε πολύ σημαντικούς τομείς της οικονομίας, συνεπάγεται πολλαπλές κινητοποιήσεις εργαζομένων που αντιδρούν στις μεταρρυθμίσεις, εμποδίζοντας περαιτέρω τη λειτουργία της οικονομίας και τη δημοσιονομική προσαρμογή.

Από την άλλη πλευρά, για την Ελλάδα το εγχείρημα της ταχείας δημοσιονομικής προσαρμογής κατέστη πολύ δυσκολότερο από τις επιθετικές, πολλαπλές και διαδοχικές υποβαθμίσεις του δημοσίου χρέους από τις εταιρείες πιστοληπτικής αξιολόγησης μετά τον Μάιο του 2010.

Στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος οι εταιρικές πιστωτικές κάρτες

Εισόδημα θα θεωρείται η χρήση εταιρικών καρτών που χρησιμοποιούνται για κάλυψη προσωπικών και οικογενειακών δαπανών, σύμφωνα με εγκύκλιο του υπουργείου Οικονομικών. Ως εκ τούτου οι δαπάνες αυτές θα θεωρούνται εισόδημα και θα φορολογούνται με βάση την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος. Σύμφωνα με την εγκύκλιο (ΠΟΛ 1139) η παροχή της χρήσης εταιρικών πιστωτικών καρτών σε στελέχη και υπαλλήλους επιχειρήσεων για την κάλυψη προσωπικών και οικογενειακών δαπανών και όχι για την κάλυψη δαπανών για υπηρεσία που τους έχει ανατεθεί, αποτελεί πρόσθετη παροχή υπέρ αυτών των στελεχών και υπαλλήλων.

Το ποσό λοιπόν που προκύπτει από τη χρήση πιστωτικών καρτών και καλύπτεται από την εργοδότης επιχείρηση προς όφελος των στελεχών για προσωπικές ή οικογενειακές ανάγκες, προσαυξάνει το εισόδημά τους από μισθωτές υπηρεσίες και θα φορολογείται με βάση την κλίμακα φορολογίας εισοδήματος με συντελεστές φόρου από 18% έως 45%.

Στην εγκύκλιο γίνεται αναφορά στις διατάξεις του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, οι οποίες προβλέπουν ότι στα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες παροχές:

- α)** Η αξία των αγαθών που αντιπροσωπεύουν οι χορηγούμενες «δωροεπιταγές».
- β)** Η αξία των χορηγούμενων διατακτικών για την αγορά αγαθών από συμβεβλημένα καταστήματα, με την εξαίρεση των διατακτικών τροφής για εργαζόμενους μέχρι ποσού 6 ευρώ ανά διατακτική.
- γ)** Το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου, καθώς και του τεκμαρτού ενοικίου για παροχή κατοικίας.
- δ)** Το καταβαλλόμενο ποσό για οικιακό προσωπικό.
- ε)** Τα επιδόματα θέσεως και ευθύνης και
- στ)** Το ποσοστό της Εργοστασιακής Τιμολογιακής Αξίας (ΕΤΑ) του έτους πρώτης κυκλοφορίας αυτοκινήτων.

Η ασφάλιση των δανείων στην κορυφή της λίστας παραπόνων

Τα **προβλήματα** που αφορούν την ασφάλιση των δανείων, αλλά και οι αυθαίρετες μετατροπές προθεσμιακών καταθέσεων σε ασφαλιστήρια συμβόλαια, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του καταθέτη, φιγουράρουν στις πρώτες θέσεις των παραπόνων που υποβλήθηκαν στον Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών κατά το 2010. Πρόκειται για προβλήματα που εντοπίστηκαν κατά τις συναντήσεις με τις τράπεζες και αφορούν τα ασφαλιστήρια προγράμματα που προωθούν είτε στον τομέα των χορηγήσεων είτε στον τομέα των καταθέσεων, προκαλώντας τη δυσάρεσκεια των συναλλασσόμενων στις σχέσεις τους με τις τράπεζες, αλλά και δυσπιστία για το ασφαλιστικό προϊόν. Στην έκθεση του Μεσολαβητή που δόθηκε πρόσφατα στη δημοσιότητα αναφέρονται περιπτώσεις μη αποδοχών ασφαλιστηρίου που εκδόθηκε από εταιρεία επιλογής του δανειολήπτη και κρέωση με ασφαλιστήρια εταιρείας που είχε επιλέξει η τράπεζα, κρέωσης ασφαλιστρών παρά την

Στην έκθεση του Μεσολαβητή αναφέρονται περιπτώσεις ασφάλισης του δανειολήπτη χωρίς τη συγκατάθεσή του.

ολοσχερή εξόφληση του δανείου, αλλά και ασφάλιση του δανειολήπτη χωρίς τη συγκατάθεσή του.

Στην έκθεση αναφέρονται επίσης παράπονα και διαμαρτυρίες για:

- Τράπεζες που προώθησαν ασφαλιστικά προγράμματα εταιρειών των οποίων ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας τους.
- Ενταξη επενδυτή σε ασφαλιστικό πρόγραμμα, αντί της επένδυσης σε προθεσμιακή κατάθεση.
- Παραπλανητική ενημέρωση σχετικά με τους όρους ασφαλιστικού / επενδυτικού προγράμματος.
- Μην εξαγορά κατά τη λήξη του ασφαλιστικού / επενδυτικού προγράμματος, παρά την εντολή του επενδυτή.
- Παραπλανητική ή ελλιπή ενημέρωση κατά την πώληση ασφαλιστικών και επενδυτικών προϊόντων σε ό,τι αφορά τα χαρακτηριστικά τους.
- Ενταξη του επενδυτή σε ασφαλιστικό πρόγραμμα χωρίς τη συγκατάθεσή του και κρέωση των λογαριασμών του με ασφαλιστήρια.
- Διαχείριση χωρίς εντολή των καταθέσεων επενδυτή από στελέχη της τράπεζας, με αγορά ομολόγων ασφαλιστικών προγραμμάτων και μετοχών. Ο Τραπεζικός Μεσολαβητής συνιτά στις τράπεζες να ενημερώνουν αναλυτικά τον δανειολήπτη / ασφαλισμένο για τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που του προτείνουν, αλλά και τον δανειολήπτη να διαβάσει προσεκτικά τους όρους της σύμβασης που υπογράφει.

Η Ελλάδα υποχώρησε δύο θέσεις στις αφίξεις επιβατών κρουαζιερόπλοιων

Του **ΣΤΑΘΗ ΚΟΥΣΟΥΝΗ**

Στην **τρίτη** θέση έπεσε η Ελλάδα, πέτυσε, από την πρώτη που ήταν το 2009, στην κατάταξη των ευρωπαϊκών προορισμών που προσείλκυαν τον μεγαλύτερο αριθμό επισκεπτών από επιβάτες κρουαζιερόπλοιων, ενώ μειώθηκε και το οικονομικό όφελος από τη δραστηριότητα της κρουαζιέρας.

Αυτό αναφέρει στην «Κ» ο κ. Ανδρέας Στυλιανόπουλος, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ταξιδιωτικού οργανισμού Navigator Travel & Tourist Services αποκλειστικού αντιπροσώπου σε Ελλάδα και Κύπρο της Royal Caribbean International επικαλούμενος στοιχεία έρευνας τα οποία παρουσιάστηκαν την περασμένη εβδομάδα στο συνέδριο του Ευρω-

παϊκού Συμβουλίου Κρουαζιέρας (ECC) στις Βρυξέλλες. Ο κ. Στυλιανόπουλος, ο οποίος εκπροσώπησε στο συνέδριο και τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων και τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας αποδίδει την πτώση στα γεγονότα που διαδραματίστηκαν, πέτυσε, με τις απεργίες και τους αποκλεισμούς κρουαζιερόπλοιων.

Η Ελλάδα κατέλαβε την τρίτη θέση με 4,5 εκατ. αφίξεις επιβατών, καταλαμβάνοντας μερίδιο 17,8% της ευρωπαϊκής αγοράς. Την πρώτη θέση κατέλαβε η Ιταλία με 5,4 εκατ. επιβάτες (μερίδιο 21,4%) και τη δεύτερη θέση η Ισπανία με 4,9 εκατ. επιβάτες (μερίδιο 19,5%).

Σε σχέση με το 2011, μεταφέρει ο κ. Στυλιανόπουλος, οι εκπρόσωποι των εταιρειών κρουαζιέρας

Κατέλαβε την τρίτη θέση με 4,5 εκατ. αφίξεις επιβατών, καταλαμβάνοντας μερίδιο 17,8% της ευρωπαϊκής αγοράς.

παρ' ότι δηλώνουν πως η Ελλάδα είναι αγαπητός προορισμός, παρατηρούν με μεγάλη προσοχή τις κινητοποιήσεις που πραγματοποιούνται. Σε ό,τι αφορά την προοπτική να καταστεί η χώρα μας από ομίλους κολοσσούς της παγκόσμιας κρουαζιέρας προορισμός home porting, δηλαδή ως βάση αφετηρίας και κατάληξης των κρουαζιερόπλοιων τους, εκτιμά ότι είναι οριακά

χαμένο και το 2013 εξαιτίας του τρόπου α λα ελληνικά που επελέγη να γίνει η άρση του καμποτάζ.

Κατά την περυσινή σεζόν, η Ελλάδα βρέθηκε στην 6η θέση στην ευρωπαϊκή κατάταξη των προορισμών με τα περισσότερα οικονομικά οφέλη από την κρουαζιέρα, καταγράφοντας όμως απώλειες. Ειδικότερα, το οικονομικό όφελος για τη χώρα από τη δραστηριότητα της κρουαζιέρας μειώθηκε κατά 3% φθάνοντας στα 580 εκατ. ευρώ. Συνολικά, υπολογίζεται ότι στην κρουαζιέρα άμεσα ή έμμεσα απασχολούνται 11.600 εργαζόμενοι στη χώρα μας. Η Ιταλία που βρίσκεται στην πρώτη θέση, είχε οικονομικό όφελος 4,5 δισ. ευρώ το 2010 (αύξηση 4,8% σε σχέση με το 2009) από την κρουαζιέρα με 99.057 εργαζόμενους. Ακολουθεί η Αγγλία με οικο-

νομικό όφελος 2,6 δισ. ευρώ (αύξηση 6,7%) και 58.604 εργαζόμενους, η Γερμανία με 2,3 δισ. ευρώ (αύξηση 20,2%) και 36.000 εργαζόμενους, η Ισπανία με 1,2 δισ. ευρώ (αύξηση 1,2 δισ. ευρώ).

Στην κατάταξη των λιμανιών με τις περισσότερες αφίξεις επιβατών το 2010, πρώτο κατέλαβη το λιμάνι της Βαρκελώνης και ακολουθήσαν της Σιβιταβέκας (Ρώμης), της Βενετίας, της Πάλμα ντε Μαγιόρκας (Ισπανίας) και του Πειραιά. Συνολικά σε 250 ευρωπαϊκά λιμάνια καταγράφηκαν 25 εκατ. αφίξεις επιβατών (αύξηση κατά 6% σε σχέση με το 2009).

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Κρουαζιέρας, το 2010 ο τζίρος που πραγματοποιήθηκε από τη βιομηχανία της κρουαζιέρας έφθασε σε 35,2 δισ. ευ-

ρώ στην Ευρώπη. Οι θέσεις εργασίας ξεπερνούν τις 300.000. Πέτυσε, περισσότεροι από 5,5 εκατ. Ευρωπαίοι πραγματοποιήσαν μία κρουαζιέρα εμφανίζοντας αύξηση κατά περίπου 10% σε σχέση με το 2009. Επίσης, 5,2 εκατ. επιβέ ξεκίνησαν μία κρουαζιέρα από ευρωπαϊκό λιμάνι (αύξηση 7,6% σε σχέση με το 2009). Εξ αυτών τα 4 εκατ. ήταν Ευρωπαίοι και το 1,2 εκατ. από άλλες αγορές.

Η Ευρώπη κατέχει το 30% της παγκόσμιας αγοράς κρουαζιέρας. Το 2010, 45 εταιρείες κρουαζιέρας είχαν βάση την Ευρώπη, με στόλο 132 κρουαζιερόπλοιων επιπλοκότητας 137.100 κλινών. Επίσης, άλλα 66 κρουαζιερόπλοια με 81.000 κλίνες μη ευρωπαϊκών εταιρειών ήταν δηρομολογημένα περυσι σε ευρωπαϊκούς προορισμούς.